

сфері співробітництва в правоохоронній діяльності. Україною ратифіковано ряд найбільш важливих міжнародних документів, спрямованих на боротьбу з організованою злочинністю та корупцією, а також щодо захисту прав людини, здійснено ряд заходів, направлених на створення баз даних щодо ідентифікації населення, зокрема, передбачено запровадження біометричних паспортів.

Однак для того, щоб на рівних умовах виступати партнером країн Євросоюзу, Україні слід провести коптку роботу щодо:

- удосконалення технічної бази: використання найсучасніших приладів й обладнання для мікроаналізу, нових комп'ютерних технологій, засобів зв'язку;

- створення автоматизованої системи криміналістичної реєстрації та приєднання до поліцейської автоматизованої інформаційної мережі, яка обслуговує розвинуті країни;

- з метою забезпечення висококваліфікованими кадрами здійснювати підготовку співробітників українських правоохоронних органів на рівні стандартів ЄС;

- запровадження урядових програм фінансової підтримки даних реформ, можливість залучення коштів міжнародних організацій, отримання грантів тощо.

Завдання балістичних досліджень у сучасних умовах

Закурська А.Е., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Семенов В.В.*

Розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, а також з викраденням, привласненням, вимаганням, шахрайством або заволодіння зброєю шляхом зловживання службовим становищем вимагає знання самої зброї, що становить зміст одного з найважливіших елементів криміналістичної техніки, яка іменується судовою балістикою.

Судова балістика – це галузь криміналістичної техніки, яка вивчає ознаки вогнепальної зброї і боеприпасів, закономірності виникнення слідів їх застосування, розробляє засоби і методи збирання й дослідження таких слідів, для встановлення певних обставин розслідування злочинів (а також рекомендацій щодо запобігання злочинам), пов'язаних із вогнепальною зброєю.

Об'єктами балістичного дослідження, а отже, джерелами криміналістичної інформації є:

- 1) безпосередньо зброя – нарізна і гладкоствольна; стародавня і сучасна; заводська і кустарна; частини зброї (шічки, магазин, шомпол); приналежності до зброї – протирання, кобура, чохол; схованки зберігання зброї;

- 2) пристрої і предмети, що не є зброєю, але схожі на неї – стартові, будівельно-монтажні, газові пістолети, запальнички, іграшки тощо;

- 3) боеприпаси, гільзи, кулі, дріб, капсулі, пиржі, прокладки;

- 4) матеріали та інструменти для виготовлення, спорядження і заряджання боеприпасів;

5) вибухові речовини – порох та його компоненти;
6) кульові, дробові пробіни та пошкодження – ум'ятини, тріщини, розриви, роздуття зброї, укорочення ствола та інші зміни;

7) сліди-відображення на гільзах, кулях, дробинах, прокладках і пижах.

Вчення про механізм вогнестрільних поранень людини бере свій початок із другої половини XVI ст. від славнозвісного А. Паре. За останні століття воно збагатилося працями багатьох дослідників. Це цілком закономірно та обґрунтовано, бо постійне вдосконалення вогнепальної зброї, появи нових видів і систем, набоїв до неї, кожного разу викликає наступні питання і ставить нові завдання перед ученими.

Вогнепальною називають зброю (пристрої або прилади), в якій снаряд (куля, картеч, дріб та ін.) приводиться в рух миттєвим вивільненням енергії заряду (пороху або іншої вибухової речовини) і має початкову швидкість понад 100 м/с.

Вогнепальній зброї притаманні певні ознаки, які можна розділити на три групи:

1. Загальні (властивості будь-якій зброї) – призначення зброї для нападу чи активної оборони (захисту) та ураження цілі шляхом її руйнування або спричинення значних тілесних ушкоджень (якщо ціль – жива істота).

2. Спеціальні: використання енергії порохових газів та іншої вибухової речовини (або їх замінників) для викидання снаряда; наявність дула для надання направленого руху снаряда; наявність замикального механізму; наявність пристроїв для запалення заряду; достатня вражаюча дія снаряда; конструкція зброї та її міцність повинні забезпечувати можливість виконання з неї більше одного пострілу.

3. Факультативні (тобто необов'язкові): наявність механізму замикання та запалення заряду; пристрої, які забезпечують зручність утримання зброї (ложе, ручку тощо) і прицілювання (мушка, націльник та ін.)

Застосування вогнепальної зброї утворює багато слідів на місці події. Сліди зброї різноманітні і залежать від низки чинників: моделі зброї, використовуваних боєприпасів, умов учинення злочину, дій, що проводяться суб'єктом для приховування слідів злочину.

Найбільша кількість слідів зброї залишається а гільзах, снарядах (куля, дріб), перешкодах, на предметах і тілі потерпілого і того, хто стріляв (на руках, обличчі, одязі). Тому при огляді місця події саме на ці джерела інформації треба звертати особливу увагу, проводити їх огляд і дослідження за участю фахівця. Вид слідів, особливості їх розташування допоможуть вирішити багато питань, що виникають перед слідчим. Крім того, їх фіксація забезпечить успішне проведення судово-балістичної та інших експертиз.

Судово-балістична експертиза в класі криміналістичних експертиз є однією зі складових для вирішення ідентифікаційних завдань, що виникають при розслідуванні злочинів з використанням вогнепальної зброї. Об'єктами судово-балістичної експертизи є: вогнепальна зброя (бойова короткоствольна, спортивна, мисливська, кустарна, саморобна), боєприпаси (патрони, вибухові речовини, кулі, гільзи, дріб, картеч, спеціальні кулі, пижі, прокладки), предмети зі слідами пострілу (пробіни, вм'ятини, кіптява, порошинки). Ідентифікаційне дослідження проводиться

з метою визначення групової належності об'єктів, а також встановлення індивідуальної totoжності зброї.

Балістичне дослідження дозволяє встановити факти, необхідні для належної кваліфікації злочину. За допомогою дослідження зброї, боєприпасів, слідів пострілу, виявляють суть події, що відбулася, місце, час, спосіб скоєння, а також установлюють причинний зв'язок між діями і наслідками.

Отже, судова балістика розробляє методи і технічні засоби для виявлення, фіксації і дослідження матеріальних слідів, що утворюються внаслідок застосування вогнепальної зброї при вчиненні кримінальних правопорушень.

Проблеми використання результатів негласних слідчих(розшукових) дій в доказуванні

Сидорчук Ю.С., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: заслужений юрист України, доктор юридичних наук, доцент Горбачевський В.Я.

Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій для формування доказів у кримінальному судочинстві – це проблема, яка набрала особливого значення з прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу України та розглядається у кримінальному процесі, а також має як теоретичний, так і прикладний аспект.

Результатами негласних слідчих (розшукових) дій вважаються фактичні дані, відомості, інформація, що сприяє встановленню обставин, пов'язаних зі вчиненням злочину, або злочину, що готується, інших обставин розкриття та розслідування злочину, розшуку осіб, які переходять від органів досудового розслідування, суду та кримінального покарання [4, с. 130].

Результати негласних слідчих дій як різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню та використовуються у кримінальному судочинстві за винятком випадків, передбачених ст. 254 КПК України, – якщо у протоколі про проведення негласної слідчої дії міститься інформація щодо приватного (особистого чи сімейного) життя інших осіб, захисник, а також інші особи, які мають право на ознайомлення з протоколом, попереджаються про кримінальну відповідальність за розголошення отриманої інформації щодо інших осіб.

Негласні слідчі (розшукові) дії проводяться у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб [2, с. 303].

Деяко спірно є норма викладена у ч. 2 ст. 256 КПК України «Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні». Особи, які проводили негласні слідчі (розшукові) дії або були залучені до їх проведення, можуть бути допитані як свідки. Допит цих осіб може відбуватися із збереженням у таємниці відомостей про цих осіб та із застосуванням щодо них відповідних заходів безпеки. передбачених законом. Оскільки організаційно-тактичні засади